

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. Telefon 9-28. ☉ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

Neljapäeval, 20. mail 1926. a.

VII. aastakäik.

Ervin Klausner, campeao de todos os pesos.

Eesti Dempsey on Brasiilias lemmikpoksija.

Ervin Klausner oli kui komeet meie poksitaevas, tõusis, sädeles ja kadus ainsa aastaga. Ta ei kustunud siiski, vaid helgib teisel pool maakera, Brasiilias, vast veel suuremas säras, kui see tal kodumaal oleks võimalik olnudki.

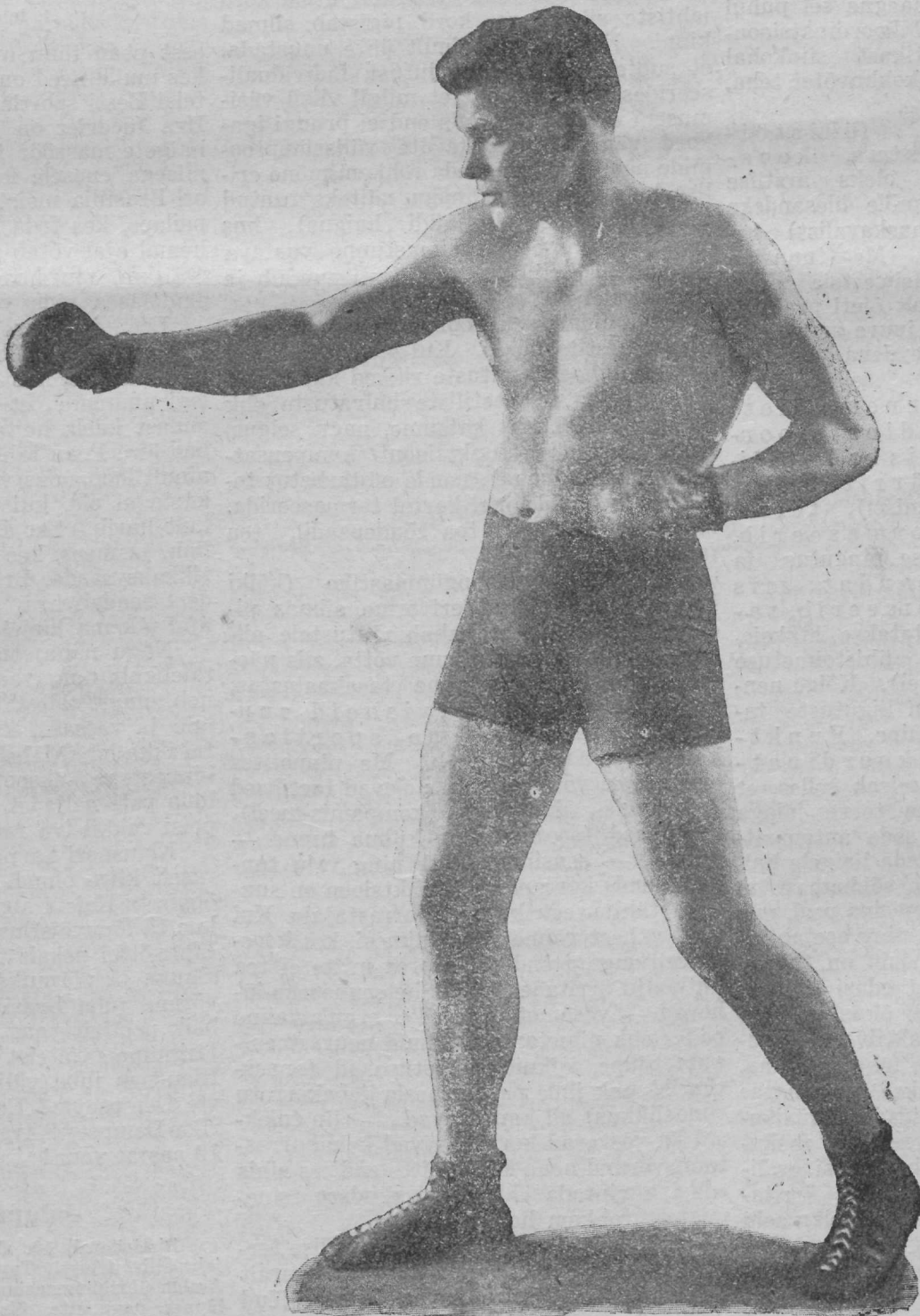
Toimetusel on näha Brasiilia suur nädalajakiri „Terra e Mar“, mis Klausnerist kauni pildi toob ja terve lehekülje talle pühendab. Nii palju, kui siin portugali keelt mõistetakse, võib otsusele jõuda, et brasiillased Klausneri suhtes kiitusega kitsid ei ole. Peale kümnekordse „Dempsey esthonian“ nimetamise, tähendatakse, et Klausner on Brasiilias viibivatest välismaa poksijatest kõige mõjuvama mulje jätnud ja annab ühtlasi ka kõige suuremaid lootusi. Järgneb veel terve rida komplimente.

Nimetatud „Terra e Mar“ annab õige iseloomustava näite Brasiilia seltskonna huvidest. Kuigi leht üldajakiri on, on tema kriidipaberil trükitud 24-st leheküljest tervelt 17 spordi all, 6 kuulutustega kaetud, kuna viimasele tekstileheküljele ainult mingi luuletaja häbelikult oma värsside vahele on pildikesega pugenud.

„Elevemos el himno sonoro,

la alegre diana

con que atruena el azul
la manana

con sus largos clarines
de oro!“

(Ülistame kõlavas hüm-
nis elavat diaanat jne.)

Peale Klausneri on veel L. Juceviczi pilt, kes tundub Brasiilias suur autoriteet olevat. Temalt on intervjuu Brasiilia spordiolude kohta, millest selle väljavaated ei paista ka just tumedad olevat.

Ajakirjale lisaks sai toimetus ka E. Klausnerilt kirja, mis mehe olu ja väljavaated vaigustab. Toome sellest väljavõtteid.

E. Klausner kirjutab:

„Nagu Teie juba teate, olen ma elukutseline poksija ja jatkan hooliga harjutusi sel alal. Lähemal ajal seisab mul matsh ees Brasiilia poolraskekaalu meistri Antonio Lage'ga, keda ma ofitsiaalselt välja kutsusin 10-roundilisele matshile, nelja- ehk viieuntsiliste kinnastega. Niisugused kindad on siin üldiselt elukutselistel tarvitusel.

Treening on mul väga korralik. Kõik harjutused sünnivad täpselt määratud kellaajal, kõigi mõnusustega, mida võimaldavad hästi sisseseatud poksiklubid. Suureks üllatuseks oli mul siin treening neegritega, kellest ma kodumaal ainult kohutavat und nägin.

Kogu oma olukorra ja harjutusvõimaluste

(Järg 2. leheküljel.)

Koordinatsioongümnastikast.

Dr. H. Jürgenson.

Tehnilise tsivilisatsiooni (Foerster) ajajärgul edasi rühkides, inimekeha liikumisväärtustesse süvenedes, peame arvestama mitte lihashulgaga üksinda, kuivõrd ka subjekti ergukavalise struktuuriga, ergulihaserühmituste ühistoiminguga.

Näeme ju igapäev meie, et võrdsetel, vähemalt esimesel vaatlusel, kehaharrastajatel end spordivõime mitmeti väljendab, — kõrgekasvulised ei oska oma kasvu paremaks hüppeks maksma panna ega paremad sel alal ilmas pole kaugelki veel mitte hiiglased (Osborne, Hoff ja teised). Et see mitte loomulik ei ole, nii edasi kesta ei tohi, on enesest arusaadav (võrdl.: Prof. Dr. med. F. Hueppe „Die Hygiene der Leibesübungen“ 1922., leh. 17 ja 35); see näitab meile veel kord, et kehakasvatustelistes distsipliinides meil tuleks eneste kallal palju tööd teha, ürgjõud paljudel meie hulgast tehnikaga, taktika seisukohast võttes, tasakaalustatud, kooskõlastatud ei ole, tööd sel alal veel ees meil seisab.

Ei tohiks vahest ilmaaegne sel puhul juba tunduda, kui allpool koordinatsioon- (ühistoimetuse) gümnastikast siinkohal juttu on, et pärast mõnd kokkuvõtet teha, konsekvantse tömmata jne.

Koordinatsioon (ühistoimetuse, ühisjärjestuse, koostöö) gümnastika oleks arstlike võimlemise erivorm, mille ülesandeks on ühistoimingut (ergulihaskavalist) reguleerida haiguste korral. Me tunneme selle tarvitamist juba Helweetsia arsti Frenkeli aegust, kes esmalt õieti praktiliselt selle võimlemisvormi juure asus, leiame kuulsal õpetlase Leydena teostest „Kompensatsioonstherapie“ selle ülesandeid. Tänapäev tunneme õieti kolme liiki koordinatsioonvõimlemist: üht, mis kehatalitust, funktsiooni ärritab (tarvitatakse halvatusravimisel), teine, mis funktsiooni tormaseerib, uimastab, (tarvitatakse pingutus ja krampide juures), kolmandat, mis funktsiooni kompenseerib, tasakaalustab (tarvitatakse ataksia, korratu ergulihaskavalise ühistoimetuse juures, selle järjestamatusel). Kõige nende erivormide ülesanne on liigutuste tasakaalustus, tahte-võimlemine. Funktsiooni ärritav koordinatsioon-võimlemine seisab selles, et lastes haiget näiteks oma terve jalaga mõningaid liigutusi teha, seda automaatselt katsutakse ka võimaldada haigele halvatusjalaga teha, näiteks sõiduga n. n. toajalgrattal (haige istub masina peal, mis jalgratast enesest kujutab, ning asetab jalad jalgratta jalustele; masin on tugev abil kõrgele tõstetud, nii et edasi sõita ei saa, jalgratta ratas ripub õhus ja käib seal ringi) ehk arst teeb aktiivseid liigutusi, kuna haige peab järele teha katsuma, ehk viimaks haiget asetatakse suuremasse veebasseini ning silmas pidades füüsikaseadust, et keha kaotab vees osa raskusest, lastakse haiget kehaharjutusi osaliselt halvatuskehaosadega teha, ärritatakse elektriga, vähendades alaliselt voolu jne.

Funktsiooni uimastava, tormaseeriva koordinatsioonvõimlemise põhimõte seisab selles, et

arstides kõiksuguseid (kirjutajate professionaalhaigus, õmblejate elukutsehaidus ja teised mitmemoelised krampid) lihasergukavaliste ühistoimingute rikkeid, mis end krampides, suures ärrituses, värinas jne. avaldavad, katsutakse ajukooring selgroo vahelise neurooni tegevust, jõulikkust suurendada, vähendada aga pinnalise neurooni toimet, ärritatavust. See on võimalik värisevate liigendite, jäsemete jne. fikseerimisega, takistuste tegemisega nende otstarbetule tegevusele.

Funktsiooni kompenseeriv, tasakaalustav koordinatsioon-võimlemine praktilises arstiteaduses on juba teistest üldnimetuist kõige laiemata tähtsuse omandanud, ülisuure tähtsusega, kõige tarvitatavam ja igapäevases arstipraktikas. Ataktiliste (korratu lihasergukava ühistoimetuse) nähtuste ilmsikstulekul, kus funktsioonis järjestamatus, seal tarvitatakse ka koordinatsioongümnastikat vältavusega 1/2 kuni 1 1/2 tunnini. Eriharjutused jaotatakse siin lihtsatesse, kombineerituisse jne., haige teeb harjutusi kord lahtiste silmadega, kord pigistab silmad kinni. Ei tohi siin ainult ühte unustada, et subjektiveerides harjutusi, individuaalsetes neid, me haiget milgil viisil väsimiseni ei tohi viia, mis end ei pruugi igakord väga silmatorkavate välissümptomide näol avaldada, seda rohkem mõne erilise haiguse juures, nagu näiteks tuntud tabes dorsalis (seljaüdi haigus), kus enamjaol haigetel väsimustunne vastava ergukavalise rikke tõttu täiesti puudub ja olemaski ei ole.

See lühidalt siis koordinatsioongümnastikast arstiteaduses. Kui avaldavad end siin ergulihaserühmituste rikked kas krampide, värinate, spastiliste halvatusete ehk nii edasi näol, siis katsume, nagu selgus, neid elustada (funktsiooni kompensatsioonvõimlemisega), nende otstarbetut tegevust krampide jne. korral tormaseerida, halvatusi elustada toa sõudepaadil, toa jalgrattal jne.

Kui koordinatsioongümnastika (kõiki kolme üldnimetatud erivorme silmas pidades) suhtumisest kehaharjutustele allpool juba kõne alla tahame võtta, siis näeme, et ergulihaskavaline tasakaalustus, ergukavaline tervishoid suurema tähtsuse me sportlaskonnale omandab. Me pinnalises ergukavas, võtame, nahas olevad taktiilsed (puutumis-, katsumis-, kompamis-meel), termilised (soojuse ning külma tunne — sensus, — sensibilitetid) ning valu tunded, nende korrapärane funktsioon on suurima tähtsusega ka kehaharrastajale. Kui tihti vahest võime näha inimesi, kes koosolekul, sugugi end sealjuures mitte ei tea kui palju ärritades, näost helepuñaseks lähevad — vasomotoorne rike, ergukavaline pahe; ehk nimetame üksikuid neurasteenikut tüüpe, isikuid tunnetuse all (anaesthesia) ehk jälle paraesthesia (ebakorratu tundelikkus) all kannatavad, — siin tuleksid ka vastavad korrigeerivad kehaharrastamisvormid neile leida, mitte endises sihis edasi harjutada ehk ametlikkudest esinemistest rohkem hoiduda.

Kuid vähe sellest! Me lihaskavalise tervishoiu eest tuleb meil samuti agaralt hoolt kanda. Vastupidavus, kiirus, jõud (Järg 7. leh eküljel.)

Leon Jucevicz, Brasiilia meister keskmaa jooksumises, Ervin Klausneri manager.

E. Klausner Brasiilias.

(1. lehekülje järg.)

est pean tänu avaldama hra Juceviczile, kes mulle need on siin soodustanud ja ka teisi Eesti sportlasi on igatmoodi aidanud. Hra Jucevicz on Sao Paolos lugupeetud haigete massöör ja on jõudnud siinviibimisega enesele kena kapitali koguda. Ta on Brasiilia meister jooksus ja publiku pailaps, kes teda „Nurmiks“ ristunud. Lähemal ajal võtab ta osa traditsioonilisest 4 1/2 km. murdmaajooksust, milles saopaulolased teda võitjaks ennustavad.

Loen imestusega Eesti lehtede ja ka E. Spordilehe halba informatsiooni Brasiilia olude üle, kus (nr. 2) kirjutatakse kellegi andmetel, et siin madu võib lipsiks ennast kaela heita ja kirbud söövad varbad ära. Pean tähendama, et madusid siin ainult loomaaias võib näha, ja ka kirpud karta ei ole, kui inimene ennast korralikult harib. Sao Paulo on suur tulevikulinn, ja mees, kes tööd ei kardab, võib siin rikkaks saada. Brasiilia spordi- ja üldoludest saadab hra Jucevicz Teile lähemal ajal pikema kirjelduse.

Nagu näha, on meie Dempsey ennast täielikult mugavalt sisse seadnud ja tunneb ennast täiesti kodusena neegrite lõualuid ja vatsasid kloppides. Küllap see asi tal ikka hästi läheb! 10 roundi 4-untsiliste kinnastega eksootilise meistriga maha lüüa pole naljaasi, kuid usume, et meie poisi rukkileiva ramm ikka üles ei ütle.

Klausneri karjäär on seniseni küll pööraselt kiire olnud. 1924. aasta detsembris õppis ta Kalevi algajate kursusel poksima, kus ta lõpuvõistlusel kedagi Allimanni löi. Lihavõttel peksis ta juba Soome meistrid pihuks ja põrmuks, ja nüüd on ta nõuks võtnud juba Brasiilia meistriks tulla. See kõik poolteise aasta jooksul. Mida toob järgmine poolteist aastat? Kas siis teeb Klausner juba väljakutse mõne Tunneyle või Dempsey? Eesti Dempsey ja Ameerika Dempsey! Ärge naerge, mees on alles 19 aastat vana!

Jalgpall Tapal.

Ristipäeval, 13. skp., peeti Tapal esimest jalgpallivõistlust Tapa reaalgümnaasiumi ja Ambla ühisgümnaasiumi meeskondade vahel, mis lõppes, nagu ette võis arvata, tapalaste võiduga 5:1 (2:1). Sve.

Kiirjooks ja murdmaa.

Meil peetakse murdmaajooksu ainult pikamaajooksjale kohaseks eelharjutuseks, ettevalmistuseks suvisele treeningule. Et ta seda ka on keskmaa- ja lühidamaajooksjale, hakkab viimasel ajal ikka enam ja enam selguma. Prantsuse ja shveitsi spordilehtedel oli isegi tänavu poleemika selle aine üle. Meil kui väheste kogemustega sel alal, on muidugi huvitav nende lehtede andmeid ja väiteid jälgida.

Poleemikale andis aluse edurikas prantsuse keskmaaajooksja Pelé, kes erakordset huvi on hakanud väljendama murdmaa vastu. Kuna üksikud asjatundjad ruttasid Pelét hoiatama, hädaohtu sellest temast stiilile nähes, tulid teised vastuväidetega välja ja sulesõda läkski lahti.

Geo André, prantsuse spordi veteeraan ja nimekam spordiajakirjanik, on absoluutselt kiirjooksjate murdmaa vastu. Oma tähelepanekute najal püüab ta kinnitada, et niipea kui 100 ja 200 mtr.-jooksjad murdmaad harrastavad, nende stiil suvel jooksurajal märksa halvenevat. Teiste hulgas toob ta ka shveitslase Imbachi näitena, ja märgib, et distantsi suuruse vahetus üldse hävitavalt jooksjale mõjub. Imbach, kes oli kord hiilgavaim Euroopa sprinter, olevat järsult kustuma löönud, kui ta ka 400 mtr. hakkas harrastama. Shveitslased, kes Imbachi muidugi paremini tunnevad, väidavad, et Imbachi tagasimineku hoopis eraelust tingitud põhjustest olevat tekkinud ja sel ajal kui ta 400 mtr. hästi jooksis, ka 100 ja 200 mtr. tal suurepäraselt läinud. Siis tulnud aga tagasimineku tervel frondil korruga.

Pikemalt peatavad shveitslased Lid-deli juures, kes kõige kujukamalt tõendavat, et distantsi muutmisel mingit olulist tähtsust ei ole. Ta jookseb võrdse hiilgusega 100, 200 ja 400 mtr. ja võistleb ka murdmaas. Samuti on Shveitsi kuulsus Paul Martin enne Pariisi olümpiaadi innukalt murdmaad harrastanud ja enese kohta ennenägematusse vormi seeläbi tõusnud. Igasugused hoiatused ja kartused olid ilmaagseud. 1.52,6 800 meetris Pariisis räägib ise enese eest. Kuidas oleks asi siis kujunenud, kui Martin ei oleks murdmaad jooksnud, selle üle lähivad asjatundjate arvamised lahku.

Praegugi kestab poleemika kahe vaenuliku leeri vahel, kuid noorema generatsiooni jooksjad, kes enesest enam jõuliseimat ja rõõmsamat elementi kujutavad, on enamuses kõik suured murdmaasõbrad, ja nende treeningukavas on murdmaal asendamatu koht.

Ka Saksamaa, kes kõiki moderne ja ratsionaalseid treeningumetoode kasutab, on murdmaajooksule oma keskmaa- ja kiirjooksjate treeningus silmapaistva kohta annud. Hiljuti lugesime meie E. Spordilehes Houbeni treeningus, et see Saksa suurjooksja järjekindlalt kevadel murdmaad jookseb. Paljudes suurtes Saksa murmaaavõistlustes korraldatakse sprinteritele erivõistlus, teistest lühema võistlusemaaga, millest kõik nimekamad mehed osa võtavad. Nii lugesime jälle E. Spordilehes, kuidas Schmidt (400 mtr. 49,0) ja shveitslane Borner murdmaajooksus konkureerisid.

Kuigi praegu veel autoriteetset teoreetilist põhjendust ei ole ilmunud kiirjooksjate murdmaajooksu üle, võib hulga tegelekkude näidetega tema tululikkust täielikult tõendada. Ka meie kiirjooksjate perel tuleb murdmaale suuremat tähelepanu pühendada. Kui välismaal hoiatatakse

Kalevi murdmaajooks Pirital. Osavõtjad stardis. Seisavad vasakult: Veiss, Kroon, Lindvers, Kruusenvald, Allimann, Villemson, Nuuter, Rebas, Otsep, Vunder. Kükitavad: Maasik, Batshkovsky, Sinkel, Schatz, Laurson, Loring, Kallmann.

Kalevi murdmaajooks.

on iga aasta üheks kaunimaks murdmaa-võistluseks. Varakevadisel pühapäeva hommikul hääletus värskeltärkavas looduses rühkida, üle liivase nõlvaku, vaigustilõhnava metsa, vastu karskele merehingusele on mõnus nauding igale jooksjale. Iga mees on finishi jõudes suurelt rahuldatus ja igatseb, saaks niisugust jooksu veel!

Tänavu peeti jooks taevaminemise püha hommikul. Läbi piserdava udu naeratas kevadpäike pilvisse tõusva klostriharja kohal ja löi niisuguse maheda tunde, kui naer läbi nutu. Ongemehed aga seisid pikkade ritvadega Pirita sillal ja aitasid oma tulutust tööst tüdinedes soojalt aplodeerida päralejõudvaid jooksjaid.

Sealt tulebki juba pagaripeo kringli tagant neid paistvale kolm, rõõmsa haukumisega löö-

vad kahelpool kepsu sensatsioonimaid murid ja külarahvas koristab haigutuse näolt. Sammasammult rühkides eraldub teistest paljasjalgne Laurson, kuna Villemson ja Maasik ka omavahel jalgadele säru annavad. Siis vurab teisi tihedalt finishi.

1. Laurson, Kalev, 15.27,8; 2. Villemson, sama, 15.41,2; 3. Maasik, riigit. sp.-üh., 15.44,0; 4. Rebas, Kalev; 5. Otsep, sama; 6. Kroon, riigit. sp.-üh.; 7. Kallmann, Kalev; 8. Loring, sama; 9. Sinkel, Sport; 10. Veiss, sama; 11. Vunder, Kalev; 12. Schatz, sama; 13. Batshkovsky, sama; 14. Allimann, sama; 15. Kruusenvald, Sport; 16. Lindvers, Kalev; 17. Nuuter, sama.

Maa pikkus oli umbes 4 km.

sprintereid liiga rohkest võistlemisest murdmaas, ei ole meil see kartus vist kohane, kuna meil üldse vähe murdmaad jookstakse ja nende distants sedavõrd lühike enamuses on, et ta isenesest paras jooksumaa sprinterile ongi. 3—4 km. on siiski kõige soovitam.

Tahaksime siis näha, et edaspidi ka sprinterid meie murdmaajooksudest osa võtaksid ja kevadise aja, mis rajatreeninguks kõlbmata, murdmaajooksuks kasutaksid.

200 jooksjat

oli pühapäeval kaitsevää murdmaas, mis ülihalva porise ilmaga Liivalt v. s. Spordi aeda peeti. Jooksumaa pikkus umbes 5 km. Tugevas konkurentsis võitis noorsõdur Laurson (sama „lendav“ ja jooksust jooksu sammuv tapalane) ajaga 17.08,3 kadettide Jaanuse, Veborni ja Russmanni ees. Kõik olid üksteisel kannul. Üldse jagati auhinde 15-le paremale ja kaitsevää kehalise kasvatus inspektor kol.-leitn. hindas meeste pingutusi veel oma kohases kõnes.

Merkur — Nõmme Kalju

võistlesid 12. mail TJK väljal. Nõmme Kalju oli alles kevadiselt vormitu ja kaotas kena koostmänguga Merkurile 1:2 (0:2).

Sõjakool — allohvitseride kool

võistlesid omavahel jalgpallis. Matsh lõppes eelmise kasuks 3:2 (2:2).

Kergejõustiku võistlused Jõhvis.

Jõhvi ühisgümnaasiumi spordiringi omavahelised kergejõustiku võistlused peeti 21 võistleja osavõttel 17. mail. Tagajärgede peale mõjus tuntuvalt halb plats.

100 mtr. — Mägar 12,7 sek. Kuul — Mägar 10,48 mtr. Oda — Mägar 45,50 mtr. Kaugushüpe — Nordmann 5,39 mtr. Kõrgushüpe — Pertens 1,49 mtr. Kolmikhüpe — Angerjärv 11,19 mtr. Hoota kaugus — Pääbus 26,88 mtr. 400 mtr. — Pertens 64,9 sek. 1500 mtr. — Karafin 5,03,0 min.

TJK välisreis.

Vaatamata oma nõrgavõitu vormile, astus TJK julge sammu — sõitis võistlusreisile Leetu ja Lähti. Leedus olid tal vastased küll ka kõigiti jõukohased, nii et võistlused tema kasuks päris värvasajaks kujunesid. Makabi sai TJK'lt lüüa 4:0 (4:0) ja LFLS koguni 7:0 (4:0). Kui aga vastaseks oleks olnud Leedu meistermeeskond Kovas, kes eelnimetatuid lööb umbes sama vahekorraga, oleks asi võinud TJK'il küsitavaks muududa.

Riias oli 18. mail TJK'il vastaseks RFK, kes tänavu kaugelgi läinud aastases vormis ei ole, mitmesuguseid eksperimente oma koosseisu kallal ette võtab ja õnnestanud koosseisu veel leidnud ei ole. TJK, kes enamuses initsiatiivi näitas, löi värvateta esimese poolaja järel juhtiva värava, kuid selle tasus RFK mängu lõpuks.

— Frank Doyle on 17-aastane ujumistäht Ameerikas. Ta ujus 100 yardi vabalt 54,0.

— Austria rekordid 1000 mtr. jooksus püstitas Mahr ajaga 2.34,0.

Pinev moment Praaga jalgpallivõistlustelt: Slavia väravavaht Planicka võtab hüppel palli pealetormava Sparta forvardi Sima eest.

Suurriivalide esimene kohtamine.

Sport — Kalev 3:2 (2:1).

Halva ilma peale vaatamata oli Kalev-Spordi esimene jalgpalliduell kogunud 15. mail Kalevi aeda tänavuse varahooaja rekordilise arvu pealtvaatajaid. Näib, et Kalev oma lahkunud esimese meeskonna läbi ei publiku poolehoidu ega ka mängu tugevust ei ole kaotanud, nagu mängu pinevad 90 minutit selgitasid, vaid täielikult endisel positsioonil püsib, ja Sport ühe oma kõigi aegade parematest mängudest pidi välja kraamima, et kaaluloleva Vaba Maa karikaga koju minna.

Meeskonnad esinesid jalgpalliliidu esimehe A. Lugenbergi algvileks järgmiselt: Sport: Tipner; Javorski—Klaos; Reinfeldt—Rein—Einmann; Maurer—Kihlefeldt—Geršimov—Üpraus—Birkentak. Kalev: Uuli; Maiste—Matisen; Kipp—Paalberg—Römmer; Kallo—Maurer II—Röks—Kull—Räästas.

Sport valib väljapoole, Kalev teeb alglöögi ja märgib enese nimele esimesed viis minutit. Siis hakkab ka Sport Kalevi kaitset söeluma ja leiab sellest võrdlemisi hõlpsat läbipääsu. 8. minutil on Ossi löök ja selle laseb Uuli kaenlast võrku lohiseda. 1:0. Sport saab kuraashi ja septsib rea kriitilisi situatsioone.

12. minutil on Kalevil korneri kasutada, Tipner päästab. 14. min. vastab Sport samaga, Kihle jääb ofsaidi. 20. min. lööb Üpraus pallil lamavat Uulit jalaga pähe (viled tribüünilt ja vahekohtuniku hoiatus). Kohe selle järel veab Räästas üle terve välja ja veeretab vastusirutatud Javorski jalgade ja Tipneri käte vahelt 1:1. Kohe võtab selle järel Javorski värava all kombineerivatelt Räästas—Kullilt palli. Läbitunginud Kihlele heidab Maiste ette ja selle löök läheb üle Uuli puuri.

31. minutil on Maurer II palliga läbi, kuid seab jalga ja Klaos röövib palli. 32. min. lööb Uuli palli väljale tagasi, selle valdamiseks areneb võistlus, kus Kihle värava torkamiseks võimaluse leiab. 2:1. 34. minutil viivitab Maurer II jälle löögiga, Tipner tõrjub, pall satub Röksile, kes Javorskist takistatuna selle üle põikpuu peaga lööb. Birkentak läbimurde järel veereb pall Kalevi väravajoonel, kust see kornerrisse satub.

49. minutil lööb Tipner toredalt palli löökiseadva Räästa jalalt. Ka Uuli püüab stiilse mahaviskega. 52. min. saab Kihle pika toimega

Kalevi backide vahelt palli ja kihutab vastuheitva Uuli käsa riivates 3:1. 58. minutil lööb Oss lähedalt peale, Uuli tõrjub mahaviskega, järelejooksnud Kihle lööb kõige suuremast lähedusest mööda. 63. min. on Kull löögil, kuid astub pallile peale ja komistab.

Õhkkond on juba sedavõrd ärev, et päris mõjuvaid müksusid üksteisele antakse ja vahekohtunik Maurer 2-se viieks minutiks mängu pealtvaatajaks palub. 69. min. maandub Röks terav löök Tipneri pihku. 78. minutil on üks haruldasematest situatsioonidest: Tipner on väravast väljas pikali, Röks mängib temast palliga mööda. Javorski jookseb väravasse. Mehed varitsevad üksteist... Röks teeb löögi — Javorski surmab selle elegantselt sülega ja põmmutab siis minema. Järgneb veel mitu Tipneri vääratust, mida aga kaitse heaks teeb. 85. minutil saab Maurer Klaosilt palli, Javorski lendab peale, jookseb veel mehi mitmelt poolt kokku. Korraga rüüseb Röks hunnikust välja ja lööb õige terava nurga all 3:2. Veel veidi Kalevi spurti, mil siiski küllalt elavust ei ole, ja mäng lõpeb Spordi õigustatud võiduks.

Peale tänavusi läägeid mängu oli Sport-Kalevi elektriseeritud õhkkond kenaks karastuseks jalgpallisõprade närvidel. Oli ka mängus tempot ja lusti. Eriti head pakkus Sport, kelle koosseis seejuures veel kõige võimsam ei olnud. Tema edurivi koostöö oli salvavalt nobe ja otsustav, mis vähematki shanssi kasutamata ei jätnud. Ka teistes liinides oli iga mees oma koha vääriline.

Kalev jättis lubava mulje. Töö kandis veel suurelt kirvevälgi, kuid näha on, et meeltest energiat ei puudu. Kui meeskond nüüd taktikale rõhku paneks, tiibade töö ladusamaks arendaks ja kaitse otstarbekohasema tööjaotuse skeemi leiaks, on väljavaated tal kõigiti head.

Vahekohtunik Lugenberg, kes suur-matshil debüteeris, esines tasakaalukalt ja patustas vähem kui mitmed teised vanemad villemehed.

E. Spordileht nr. 20
ilmub tehnilistel põhjustel 3 juunil.

Läti kiri.

Läti raskejõustiku liit sai rahvusvaheliselt maadlusliidult ettepaneku tänava Riias Euroopa esivõistlusi maadluses pidada. Poksija Gutmans, kes elukutseliseks läks, sõitis Pariisi manager Dicksoni juure, kes talle reisikuludeks 1000 franki ette saatis.

RFK palkas omale treeneriks kuulsat Ungari jalgpallimehe F. Molnari, kuupalgaga 100 dollarit kuus. Leping on tehtud kuue kuu peale. Riia jalgpalliliit diskvalifitseeris terveks hooajaks mängija Bolshakovsi, kes registreeris ennast kahes klubis — RFK's ja JKS'is.

9. mail lõi Union Marssi 17:1 (8:0) ja RFK Makkabit 4:2 (1:0). RFK esines koosseisus: Jurgens; Gravelis—Roga; Roze—R. Barda—Sokolovs; Abrams—Sheibels—Stantshiks—Urbans—Pavlovs. Edvin Barda on üle läinud tööliisspordi-liitu, kus ta treenerina tegutseb.

Kevadises turniiris mängiti 13. mail Riias: LSB—Hakoah 3:0 (2:0), ASK—Viesturs 24:1 (10:0), Amatiers—Mars 6:0 (1:0), Union—Makkabi 3:2 (1:0), RFK—Bogatir walk over (ilma mänguta). Liibavis: Olimpia—IKS (Riia YMCA) 5:1 (4:0). Treeningmäng sõjavägi—RFK lõppes 3:3.

15. ja 16. mail külastas Riiga Leedu meesmeeskond Kovas, kes ootamatult triumfi pühitses. Laupäeval võitis ta Makkabi 4:0 (1:0) ja pühapäeval Läti meistri RFK (1:0) (1:0)! Värava meisterdas L. Zhukauskas 43. minutil. Viimased 30 minutit ei pääsnud Kovas üle poole välja, kuid väravat RFK ei suutnud tasuda. Nurgalöögid 9:4 (4:4) RFK kasuks. Koosseisud: Kovas: Baltshiuas; Zhebrauskas 1.—Rakickas; Banovitshius—J. Zhukauskas—Janushauskas; Sabaliuskas—Zhebrauskas 2.—Garbatshauskas—Citavitshius—L. Zhukauskas.

Samal päeval lõi LNJS Ganimesdi 10:0 (4:0). Jalgratta võistlused 30 km. peale läbi Riia võitis Erdmanis 1.06.50,0; 2. Apsits 1.11.15,5; 3. Ola 1.18.26,8. Ad. Plum.

Tartu kiri.

Asi pole Tartus hooaja algul ometi nii hull, kui arvatud. Esimesed tagajärjed treeningutel on kaunis head. Võib mainida Feldmanni kuulitõukeid, mis järjekindlalt üle 13 mtr. piiri lendavad, ning hülgesaavutused 13.72 ja 13.71. Kalkunil ei tee suuremat vaeva tänaväilikonnas kesta üle 42 mtr. saata. Mihelsonil teivas 3.15. Ka värsked jõude on platsil näha. Eesotsas pikematel maadel Koorts ja Lossmann, ning ketas on nii mõnelgi 36 piir saavutatud. Samuti seni basketimängijana esinenud Jakobsoni kaugus üle 6 mtr. Kokkuvõttes on näha, et mehi ikka on.

Eriti näitas seda kujukalt ka pühapäeval, 16. skp. korraldatud läbilinna propagandajooks. Käsiapall ametlik hooaeg on juba lõppenud. Peetakse veel laupäeviti kinniseid matse. Meil on viimasel ajal moodi läinud naiste korvpall. Mängitakse harilikku määruste järel, ainult selle vahega, et on 6 mängijat ning plats on tsentrist otsaajonega roobiti pooleks jagatud. Mäng on iseenesest kaunis huvitav. Siis paistab välja, kui — temperamentsed naised on ning mida suure ägedusega kõik ära ei suudeta teha. Esialgul eksisteerivad ainult 5—6 naiskonda. Tugevam neist on E. tütarlaste gümnaasiumil, kes võitis Tartu tütarl. gümn. 12:0. Viimane võitis omakord Akad. spordiklubi. Vanemad veteraanid puhkavad, nooremad, muuseum NMKÜ noorte meeskond, on energilisele treeningule asunud, eelseisva Tartu-Tallinn NMKÜ noorte võistluste vastu, mis peetakse Tallinnas 5. ja 6. juunil.

Tallinna tänava spordiplatsil on kõva korraldustöö käimas. Uuendatakse jooksuteid, veetakse mäekülgedelt varisenud liiva jne. Tahetakse valmis saada suviste pühiks, kus Kalevi korraldusel esimesed hooaja võistlused peetakse. Teine suurem selts, Akad. spordiklubi, on aga talvest saadik Kaleviga konfliktis, mingi jääpallivõistlusel tekkinud tüli pärast. Seetõttu on Akad. spordiklubi oma liigetele hooaja jooksul keelanud võistlustest osa võtta. Et aga Tartu saabuva hooaja kestel õige rikas võistluste poolest, kuid kõik Kalevi korraldusel peetavad on, siis on klubilased sattunud väljapääsematusse seisukorda.

Tänavuaastast üleriiklist keskkoolide olümpiaadi pidi peetama järjekorraliselt Tartus. Üleriikl. koolinoorsoo spordiliidu esimehelt pole seni aga vaatamata sellekohaste nõudmistele peale mingit vastust tulnud. Tuleb vist tänava välja, et olümpiaad jääb kahjuks pidamata. Väga tõenäolik on siiski, et mõni päev enne koolitöö lõppu äkki ilmuvad plakatid seintele: Tänavune koolinoorsoo olümpiaad peetakse ära Tallinnas, ühes suurte pidustuste ning väljasõitudega Piritale. Tõeliselt aga midagi möödunud aasta laadilist, n. ö. oma käe peal ette võetakse ja peetakse. J. K-g.

Jack Dempsey

Poksimestri lülu

W. B. Seabrook

21

XVIII.

Coolidge, Wilson, Harding.

Jack Dempsey on olnud juhust kolme Ameerika presidendiga tutvuneda. Mitmekordse pealekäämise järel oli Jack viimaks nõus harilikust konventsionaalsest piirist üle astuma ja presidente oma vaatevinklist inimestena valgustama.

Paar korda viisin ma enne jutulõnga

Jacki visiidile Valgesse Majasse president Coolidge'i juure,

kui Jack viimaks hoogu võttis ja siis võimalikult kõrges, pidulikus toonis kõnelema hakkas:

„Ma pean presidendi kutset enesele ülisuureks auks! President on eeskujulik gentleman ja tõeline...“ Pettunult ja ägedalt katkestasin ma ta paatose: „Jumalapärast, Jack, jätke järele! Teie ei ole ju ometigi senator ega kavatse vist seda kohta enesele võita?“ Siis ometigi võttis ta julgust ja hakkas oma muljetega peale. Mida ta väljendas, sündis avameelsuse ja õiglusega, ja peaks lugejaid suurelt huvitama, ning kellegil ei pruugi nende sõnade peale kuri olla, isegi

kolmel presidendil

eneselgi mitte. Kuulake nüüd, kuidas kolm viimast Ameerika presidenti poksimestri mõtteilmas peegeldusid:

„Enne kohtamist Coolidge'iga olin ma hulga juba tema ülesvõtteid näinud. Presidendil ei peaks põhjust olema ühisriikide fotograafe kiita. Need kujutavad teda ikka hoopis teistsugusena, kui ta tööpoolest on. Kui ma esimest korda Coolidge'i päevapilti nägin, mõtlesin ma: „Jumal hoidku, selle mehega ma küll hobuseid vahetada ei tahaks, see lööb naha viluks!“ Jah, nii salakaval, rebasesarnane nägi ta oma hapu ilmega välja. Kui ma aga temaga silm-silma vastu seisin, tundsin nagu saaksin ma hoobi, sest tõelik Coolidge on hoopis teistsugune mees kui tema pildid. See piltide hapu muige on tegelikus elus hoopis heasüdamline, otsekohene naeratus, mis, ma arvan, tema silmadest tuleb. Kui ma tema vastas istusin ja temaga vestsin, nagu hariliku surelikuga, ei oleks mul enam mingit hirmu olnud temaga hobusevahetust teostada. Ma leidsin selle

mehe läbi ja läbi õiglase ja ausa

olevat, kuid naljatada ta enesega igatahes ei lase ega narriks pidada, ja kui ta vihane on, siis ei tahaks ma küll ta läheduses viibida! Ma arvan, ta on eht mees, kes väärt meie riigi eesotsas seisma.

Tegelikult ei rääkinud mina presidendiga kuigi palju. Kearns ja mina läksime Valgesse Majasse, kus meid presidendi sekretär mr. Slomp vastu võttis ja tema juure viis. Ma usun, ma olin esimesel silmapilgul veidi kohmetu ja segane. Kuid

mr. Coolidge võttis mind vastu naeratuseta, see naeratus oli nimelt teistsugune, kui tema halbadel päevapiltidel, raputas kätt ja ütles: Mr. Dempsey, Teie olete kuulus tshempion ja palju enam armastatud kui mina. Ma vastasin: Aga, hra president, ma ei suuda enesele ette kujutada, et ükski mees populaarsem võiks olla ühisriikides, kui president! — Siis ajasime meie mõned minutid juttu poksi üle. Slomp teatas presidendile, et mina võivat

kahetollilise löögiga

mehe maha lüüa. Nimelt olin ma kunagi ühes laboratooriumis, kus mind paluti terve jõuga ühe masina pihta virutada, katseid teinud, mis igakord kulutatava jõu registreeris. Ma tahtsin kahelda, kas see oletus ka ringis tõele vastab, kuid president viis jutu juba teisale. Nii kestis see veel veidi, siis raputasime meie vastastiku kätt ja lahkusime.

Muuseas tuleb mul meele

kuulus lauljanna Galli-Curci,

kes ka inimene on, kellest päevapilt hoopis võõra ettekujutuse annab. Ma vean kihla, Teie ei teagi, et ma kord temale poksiõpetust andsin. Ühel päeval viibisin ma Hollywoodis filmimisel, kui ta mulle kirjakese saatis ja tähendas, et healmeelil ilmameistriga tutvuneks. Ma mõtlesin: ega's ilmameistergi pole maast võtta tutvuste sobitamiseks. Sest, saate aru, tolalaj ei olnud mul tõesti palju aega naiste jaoks, oigugi nad ilusad ja laulgugi nad kui ööpikud.

Kuid ma tegin talle ülekohut. Ta on iludus, kuigi mitte sarnane nukk, nagu neid illustreeritud ajakirjade kirjutel kaantel leida. Ei, tal on omapärane ilu. Ma kuulsin kord kedagi väljendavat, et

naine võib kena olla, ilma et ta ilus oleks.

Ma pidasin seda meest seekord narriks. Ainult Galli-Curci puhul veendusin ma selles tões.

Kuidas see ka ei oleks, meie mõlemad mõistsime üksteist hästi ja amüseerisime rikkalikult. Kord ütles ta: Mr. Dempsey, Teie peate mulle poksi õpetama!“ Ma vastasin:

Teie peate mind laulma õpetama!

Ja tõesti, ta andis mulle laulutunde. Kahju, et Teie ei kuulnud, kuidas ma

a, a, a, la, la, la

harjutasin ja lõpuks kui määgiv lammast pidin bah, bah, bah tegema. Ta tahtis ennast surnuks naerda. Ma andsin revanishi sellega, et poksisaisakut, kättehoidu ja muud niisugust talle näitasin.“

Sellel kohal katkestasin ma Jacki: „Armas Jack, see mis Teie mulle kõik praegu jutustate, on väga kena, kuid Teie pidite mulle oma kohtamisi presidentidega valgustama. Kas meie ei jatkaks parem seda. Öelge, on Teil olnud mõnda kokkusaamist Woodrow Wilsoniga? — Jack vastas:

„Ja muidugi, mul oli, kuid see oli peale Wilsoni presidendiametit. Teate, Bill,

Wilson rääkis mulle huvitavaid asju,

mille üle ma hiljem palju järele mõtelnud olen, kuigi minu jutt Wilsoniga kestis vaevalt 5—10 minutit. See oli ajal, mil ta Long Branch'is, New Jersey's, haigena viibis. Ta istus päiksepaistel, jalad mähitud paksu vaipa. Ta rääkis: Soo, Teie oletegi siis see ilmameister? See on kena tiitel ja Teie võite tema peale uhke olla! Ja kaks-kolm korda kordas ta omaette tassiselt:

Ilmameister! Ilmameister!

Ma arvasin, et ta mulle enam midagi ei ütle ja hakkasin jumalagajätmiseks mõnda viisakussõna otsima. Kuid midagi ei tulnud mulle meele ja ma ei osanud segaduses midagi öelda. Siis jatkas president: See on see, mida ma ise olen soovindud olla, ja mitte ainult enese huvides. Maailm vajab ilmameistrit, kuid ta ei ole alati armuline nende vastu, kes seda tühja kohta püüavad täita.

Mäletate Teie, Bill, kord küsisite Teie minult, kes oleksin ma tahtnud olla, kui ma Jack Dempsey ei oleks olnud. Nüüd ütlen ma Teile, et ma ühelgi tingimusel ei oleks tahtnud Woodrow Wilson olla. Mitte seepärast, et ta suur ja hea inimene ei oleks olnud; ma usun kindlasti, ta oli mõlemat, kuid mulle näis, et ta kõige õnnetum ja kurvem inimene oli, keda ma kunagi olen näinud.

ja seejuures veel kahetsemisväärset haige!

Vast oleks tal parem olnud, kui ta nagu president Harding oleks veidi golfi mänginud ja oma muresid veidi peletanud sellega. Oma kutse kohta oli president Harding ülihea golfimängija. Ma oleksin võinud teda võita, kuid ainsam kord, kui meie temaga võistlesime, lõi ta mind.

See on president Hardingiga üldse

üks lõbus lugu.

Ma sain temalt ka teise kutse, kuid mis Teie arvate, ma ei läinud temaga võistlema! Koomiline küll? Poksija põlgab presidendi kutset!

Lugu kujunes aga sarnaselt, et ma eelmisel õhtul olin sõpradega kaua üleval istunud ja palusin Jerryt tungivalt mind hommikul õigeaks ajaks äratada. Jerry lubas seda, kuid

see hull greeklane

lasi mind rahulikult terve ennelõuna põõnata. Täiesti sihilikult. Ta hindas üliväga minu korralikku väljapuhkamist. Et ma talle hea peapesu tegin, on kindel. Ta aga naeris ainult ja teatas, et tema ees on president ainult harilik inimene ja minu und ta palju tähtsamaks peab.“

(Järgneb.)

Kergejõustiku suurvõistlused Viinis.

(E. Spordilehe Viini kaastöölisele.)

9. ja 10. mail korraldas Viini Hakoah esimesed suuremad kergejõustiku võistlused. Võistlustele oli umbes tosin väljamaa atleete ilmunud, kuid isegi nimesid, nagu Houben ja Somfay ei suutnud laupäeval rohkem kui 1000 ja püha-päeval rohkem kui 1500 inimest võistlustele meelitada. Viinlane armastab ikka veel kõige rohkem jalgpalli.

Võistlusi võib kordalainuks pidada. Paremaid tagajärgi saavutati 100, 200, 800 ja 10.000 meetri jooksudes, siis veel odaheites ja tõkkejooksus. Juba esimesel päeval puutusid Houben ja Schüller 100 m. lõpuvõistluses kokku. Eeljooksu oli Houben 11,2 ja Schüller 11,0 võitnud. Lõpujooksu võidab üllatavalt Schüller 11,0 Houben jäi 2 meetrit maha. Kohe peale jooksu kutsus H. Sch. revanshivõistlusele. Jookstakse teisel päeval. Võitjaks tuli jällegi Sch. 10,8, Houben rinnosa järel. 60 m. peal oli Houben veel 2 m. ees, kuid juba 80 m. enne finiši olid mõlemad rind rinnaga koos. Lõpuspurdi võitis kindlasti Schüller. 200 m. näitas Schüller kena jooksu. Ehk küll jooksurada märg ja pehme oli, kattis ta maa 22,1 sekundiga. (Parem kui Austria rekord.) Ungarlane Szepes, kes ühtlasi ka inglise meister odaheites, heitis külma ilma peale vaatamata 57.61 m. 3000 m. pidi pikk tsheh Vohralik veel viimasel ringteel väledat ungarlast Bellonit enesest mööda lipata laskma. Somfay oli küll platsis, kuid millegipärast võttis ta osa ainult teatejooksudest. Peale selle konkureeris ta veel väikselt kettaheites. — 800 m. peale ei julenud vist Vohralik enam minna, vaid saatis jooksma oma klubiseltiselt Strniste, kes ka kena ajaga võitis. Ungari kettameister Egri tuli ka siin esimestele kohtadele, kuid saavutused olid tal nõrgavõitu. Tehnikast polnud tal palju näha. — Võistluste lõpuks jooksti veel 400 + 300 + 200 + 100 m. teatejooksu. Võitis M. A. C. (Budapest) Austria-Saksa kombineeritud meeskonna üle. Võistluste paremad tagajärjed:

100 m. 1) Schüller 11,0; 2) Houben 2 m.

Leedu kiri.

Leedu pealinna külastas 12. ja 13. mail Berliini jalgpallimeeskond Stern. Meeskond omab mõned väljapaistvad mängijad, nendest — mõlemad vasaktormajad, parem- ja keskpoolkaitsja, parem kaitsja ja keskpärane väravavaht. Meeskonna nõrgemaks küljeks on, et ta kiirelt väsib. Mõlemal päeval liikusid nad teisel poolajal vaevalt.

Esimesel päeval oli nende vastaseks KSK. Et aga KSK viimasel ajal õige nõrgaks jäänud, seetõttu igal mängul ümberpaigutamisi ette võetakse, siis oli Stern esimesel poolajal täitsa mängu juhtija, lõpetades poolaja 6:0. Teisel poolajal oli aga Stern märksa väsinud, KSK võttis juhtimise enese kätte, kuid auväravat ei tulnud, seevastu löi aga Stern veel ühe värava oma kasuks ja lõpetas mängu 7:0, nurgalöögid 9:2 (2:1) oma kasuks. Sterni kasuks antud 11 meetrit löödi meeldi mööda.

Teisel päeval, 13. mail, mängis Sterni vastu LFLS, missugune meeskond KSK'ist märksa tugevam, nii füüsiliselt kui ka mängu poolest. Stern asub kohe surumisele ja saavutab 5. min. oma esimese värava. Kuid LFLS on kõvaks pähklik ning likvideerib peagi Sterni pealetungi ja võttes mängu juhtimise enese kätte, lööb LFLS järjest kolm väravat ja poolaeg lõpeb 3:1. LFLS kasuks. Teisel poolajal on LFLS täitsa mängu peremees ja lööb järjest veel kolm väravat, seega 6:1 berliinlaste kaotuseks. Berliinlaste kaitse lahkeb, niisama ka 3 LFLS meeskonnast — Cepenaa ja Bartushka, mõlemad said löögi jala pihta ja Shimanski, kes musklite krampi sai. Varameeskond oli aga hoopis nõrgem, ka mängib nüüdsest peale LFLS õige hooletult ja Stern saavutab oma teise värava väravavaht Stahinski hooletuse tõttu.

Enne lõppu lööb Stern veel ühe värava ja terve mäng lõpeb 6:3 berliinlaste kaotusega.

Joh. Holsmann.

Käsihalli finaaliid.

Eesti käsihalli esivõistluste võrkpalli finaalis 18. mail löi Kalev NMKÜ 2:1.

Korvpallis võitis Sport NMKÜ 28:18. Neil tuleb mängida veel kord, kuna kummagil üks kaotus.

Samuti lõppes naiste võrkpalli finaali otsustamatult, kuna võitjaks tuli ÜENÜTO tagajärjega 2:1.

100 m. 1) Schüller 10,8; 2) Houben (rinnosa).

200 m. 1) Schüller 22,1; 2) Wessely 23,9.

300 m. etteandmisega: 1) Ritter, 14 m. etteand.; 36,0; 2) Revay (Hakoah) 30 m. etteand. rinnosa järel; 3) Kurunczy (Ungari) (terve maa) 36,2.

400 m. 1) Kurunczy (Ung.) 51,0; 2) Ritter 54,3.

800 m. 1) Strniste 2.00,0; 2) Gasser 2.03,9. 1000 m. jun. 1) Boden (W. A. C.) 2.47,0; 2) Blody (H.) 2.47,2.

3000 m. 1) Belloni (Ung.) 9.18,8; 2) Vohralik 9.20,6.

10.000 m. 1) Bruhnen (W. A. C.) 33.24,2; Belloni 34.10,2.

4×100 m. teatejooks: 1) M. A. C. Bud. (Farkas, Bencze, Somfay, Püspöky) 45,0 (ei pinguta); 2) Hakoah 6 m. taga.

4×100 m. daamidele. F. A. C. Vienna komb. 55,0; Danubia 56,2.

400+300+200+100 m. teatejooks 1) M.A.C. Bud. (Bencze, Szomfay, Püspöky, Farkas) 2.05,2; 2) Saksa-Austria kombineeritud (Duker, Ritter, Houben, Schüller) 6 m. taga.

Kaugushüpe: 1) Püspöky 6.61; 2) Weilheim (W. A. C.) 6.37.

Kõrgushüpe: 1) Paquier (W. A. F.) 1.70; 2) Kucera (tsheh) 1.70.

Odaviske 1) Szepes (M. A. C.) 57.61; Wessely (W. A. C.) 50.08.

Kettaheide 1) Egri (M. A. C.) 39,5; 2) Janausch (W. A. C.) 37,56; 3) Somfai (Ung.) 35,93.

Kulitõuge 1) Egri 12.72; 2) Janausch 12,12; 3) Payni 11,93.

Kuulitõuge naistele 1) Köppl (Danubia) 8,76; 2) Poltzer (D.) 7,53 m.

— Amateure löi 10. mail Rapidi 5:0 (4:0). Seega on Viinile juba meister antud, sest Amateureid on praegu niipalju punkte teistest ees, et neid keegi enam kätte ei saa. — Slovan löi Admirat 6:3 ja tuli sellega teisele kohale. A. V.

Eriti võrkpalli mängud olid kõrgeklassilised ja Eestis seni nägematud, millest meie võrkpalli rõõmustavat tõusu järeldada võib.

Murdmaajooksud Rakveres.

Tänavune kevade on Rakveres murdmaavõistluste poolest kaunis elav. Nii peeti 13. mail isegi kaks võistlust.

Esimene neist oli kaitseväe murdmaa, pikkusega 6 km., selle võitjaks tuli Allik. Üldse oli kaitseväe jooksust osavõtjaid 70 meest. Teisena peeti Kalevi murdmaavõistlust, umbes 3,5 ja noortele 1,5 km. peale. Jooksu algus ja lõpp oli Tammikus rattasõidu platsil. Jooksu terrään oli suurepärase, läbi metsa ja üle mäekinkude. Tagajärjed olid raske jooksutee peale vaatamata siiski head. Esimesena lõpetas Strundt ajaga 11.24,5; 2. Sirm 11.41,1; 3. Jürilau 11.55,5. 1500 m. noortele: 1. Veinberg 5.03,1; 2. Gildemann 5.41; 3. Habicht 6.39.

Pühapäeval, 16. mail, korraldas Rakvere spordiklubi Viru esivõistlused murdmaajooksus. Maa pikkus oli 5 km. Osavõtjaid oli ainult kohalistest seltsidest, spordiklubist ja Kalevist, kokku 8 võistlejat. Jooksu algus ja lõpp oli jällegi Tammi ringteel, kus alguses ja lõpus üks ring joosti.

Ajad olid kolmel esimesel jooksjal väga head ja jooksuringil võivad nad veel märksa paremini jooksta.

Võistluste tulemused olid: 1. Strundt, Kalev, 16.20; 2. Ilves, Kalev, 16.36,3; 3. Veisbach, Kalev, 16.39,2; 4. Poidak, spordiklubi; 5. suusameister Andresson, spordiklubi; 6. Palgi, spordiklubi. —ar.

Murdmaajooks Türi.

K. I. Türi malevkonna spordiklubi korraldas 16. mail s. a. umbes 4 km. murdmaajooksu. Jooksumaa oli tükati pehme heinamaa, osalt põld. Vihmase ilma peale vaatamata startis 6 meest, kes kõik lõpetasid. Esimesena jõudis kohale K. Idla 15.53,2 sek., (Alliku kompanii); 2. Sigfrid Viirman, umbes 200 mtr. järel, (malevkonna eskadron); 3. Herman Viirman, umbes 100 mtr. järel, (Türi kompanii); 4. Blauberger ja 5. Blüber, (Türi kompanii õppurite rühmast). Korraliku treeningu juures võiks esimestest meestest head jooksjad arendada.

A. Viirman, Türi malevk. pealik.

Pêle-Mêle.

Helen Wills, Ameerika nais-tennismeister ja Pariisi olümpiadi võitja, viibib Euroopas võistluste, kus ta aga enesest kangema leidis — Suzanne Lenglen'i, prantslaste jumaldatud tähe.

Sportlaste sünnipäevad:

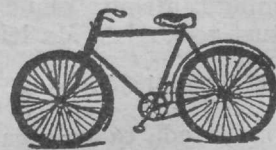
12. mail:	Friedrich Tammar, Nõmme Kalju, 26 a.
18. "	Arthur Thacker, Pärnu jalgp. kl., 30 "
21. "	Johannes Kask, Sport 19 "
" "	Elmar Kokamägi, TJK., 25 "
" "	Artur Freivald, Tõrva Sakala, 25 "
22. "	Kaljo Raag, Sport, 34 "
24. "	Eduard Heide, Tartu Kalev, 51 "
" "	Andrei Kiviselg, Pärnu Vaprus, 22 "
" "	Johannes Lagle, Kalev, 24 "
25. "	Oskar Kaltmann, Sport 26 "
27. "	Aleksei Kürbis, Meteor 21 "
" "	Voldemar Veltmann, Sport, 23 "
28. "	Felix Petrov, Kalev 19 "
" "	Johannes Lepikson, Sport, 33 "
30. "	Eduard Köppo, Kalev, 32 "
31. "	Ants Lossman, Kalev, 21 "
" "	Jaan Kütt, Nõmme Kalju, 20 "

Viljandi kergejõustik tõuseb!

16. skp. olid keskkoolidevahelised kergejõustiku võistlused, kus 9 kommertsgümnaasiumi ja 15 maak. gümnaasiumi sportlast startisid. Võimete tasapind sügisest saadik on tuntavalt tõusnud, eriti hüpetes, kus Nahe ja Toom parimad olid.

Paremad võistluste tagajärjed: 100 m. — Täht 12,6; Valgemäe 12,7. 1000 m. — Täht 3,3,3; Valgemäe 3,5,7. Oda — Eller 44,30; Kiiler 38,62. Kolmik hooga — Toom 12,36; Kaup 12,06. Kolmik hoota — Toom 8,59; Veinman 8, 18. Kaugus hooga — Täht 5,73; Tüits 5,58. Kaugus hoota — Nahe 2,87; Tamm 2, 84. Kuul — Tamm 9,14. Kõrgus hooga — Täht 145; Evert 140. Kõrgus hoota — Naar 130; Nahe 128. Teivas — Nahe 3,18; Mikk 2,90 (3,00); Tüits 2,90; Kaup ja Naar 260.

Esimest korda löi teivas Viljandis nii tõsiselt läbi. Nahe ja Tüits on kindlamad tulevikumehed. Koolidest võitis mk. güm. 139½ punktiga kom. güm. 90½ punkti ees. —gius.

Kohale jõudnud suurem saadetus „Möve“ jalgrattaid,

Saksa ja Inglise põidi, Saksa ja Brampton pedaale, juhtraudu, laternaid, kette, kumme, kodaraid, kummilimi, käepidemeid, kellasid, raamipumpe, kõiki teisi osi ja Inglise mootorratta kodaraid kõigis mõõtudes ja Bramton ketti. Kasutage juhist, sest kõige odavamini ostate P. PALLO juurest, Tallinnas, Uus tänav nr. 4.

Koordinatsioonigümnaastikast.

(2. lehekülje järg.)

— need vana kolm tõsiasja — maksku kui üldse, nii ka üksikasjalikult ergu-, kui ka lihaskavale eesmärgina meil elurõõmsa inime tüübi kasvatamiseks ning loomiseks. Igaüks harjutus, olgu see kas jooks ehk nii edasi, nõuab ürgjõudu, kui tehnikat, nõuab oma võimetest arusaamist, enesetundmist (nose te ipsum), koordinatsiooni leidmist, tasakaalustust.

Kui kehaharrastamise ajalukku me pilgu heidame, siis ei või küll mitte imestamata jätta antiik-aja hemerodromes'ete (pikamaajooksjad) võimet, kes oma keha raskuspunkti, erivõimet oskasid aegsasti ära hinnata, raskeid ülesandeid täita: nad olid sealjuures kerged, võimsad ning aatimisedes...

Greeka-Persia sõja algul jooksis Phidippas Ateenast Dareiose sissetungimisest spartalastele teatama, maa-ala, mis välja teeb 225 kilomeetrit (1200 staadioni) ööpäeva jooksul ära (sellegi peale vaatamata ei annud spartalased ateenlastele seekord abi), Euehidas, kes Salamise lahingu ajal (480 enne Kr.) püha tuld pidi Delphi oraakli juure otsima minema, kättis maa-ala 1000 staadioni (Ateenast Delphi ja tagasi) ühe päevaga (umbes 16 tundi): hommikul jooksis välja ja õhtul jõudis Ateenasse tagasi, — seekord küll surnuna oma kodumaa linna jõudes, muretsetud kingiga maha langedes, Philonides (Aleksander Suure ajajärk, IV aastasada enne Kr.) jooksis Elisest Sikyoni (Peleponesese õhtupoolsest linnast hommikupoolse, 480 staadioni ehk 90 kilomeetrit 9 tunniga), Ladadas jooksnud nii kergelt, et ta „ei jätnud sammegi liiva peale järele“, Lasteenes jooksnud kui kiire hobune, Boeotias samuti jne. Nagu jooksjate võimetest ülaliseivast selguma peaks, ei või me siis võitu ainult lihaskavale mitte üksinda arvele panna, ta oleneb palju peenematest, differentseerunud põhjustest: mis moel, kuidas keegi mõnda maad mõtleb katta, oma (subjekti) ergulihaskava-

list struktuuri oskab maksma panna, maatemaatilise täpsusega otsusi oskab oma ülesannete läbiviimiseks teha, kooskõla, tasakaalustust oskab leida oma organismi võimetes, eesmärges.

Taktikasse süvenemine on tähtis ka võistlusel, üksikjooksul teatava maa peale ilma eesmärgita ehk paremal korral jooks ülesandel, — seal tuleb ainueneesega arvestada, oma isiklike võimete, oma inimekeha paremustega. Kui taktika mõistet me võtta tahame siinkohal kitsamalt, tarbena iseennast tundma õppida, nii ütelda enesesse süvenemise taktikana seda käsitada, siis ütleksime lõputulemusena sõnasõnal Dr. phil. O. Peltzer'iga, kes tähendab (võrdl. Eesti Spordileht nr. 12, 1926): „Võit kergejõustikus (üldse — minu märkus. Dr. H. J.) ei ole ne kunagi iseenesest puhtkehalistest omadustest, vaid ka tähtsal määral vaimlistest... Taktika on individuaalsete omaduste arendamine.“

Ka meie kehaharjutused, võistlused peavad läbimõeldud olema põhimõtte alusel: vähema energiatarvituse juures saavutada rohkem kasueffekti, nõue, mis igalpool makse, ka inimelus samuti peab võidule pääsema.

On tarvis end tundma õppida, oma ergulihaskavalist struktuuri ning võimet määrata, ideed kehasse valada, keha ideede väljendajaks kasvatada. Selles seisabki kehaharrastamise poeesia, Poesie des Leibes, selle ilu ning sügav moraal, eetika.

Kui meie arstime haigeid erkusid — lihaseid koordinatsioonigümnaastikaga, seda rohkem peame tasakaalustust katsuma leida oma seni terves elus, kehaharjutustes, — ülaliseivaid põhimõtteid aksioomideks omale võttes, neid subjektiveerida, korrigeerida, arendada vastavalt aja ning ruumi nõuetele.

Kolmandal suvistepühäl korraldab Tervis 10x500 meetri teatejooksu ümber linna, mis oleks seega arvu poolest juba kolmas. Juuni keskel kavatakse Vaprus korraldada 2—3 kilomeetrist tänavajooksu. Rida paremaid kohalikke kergesportlasi on juba hoolsas treeningus, lootes parandada nii mõndagi rekordi eeloleval hooajal. Danzigi tehnilises ülikoolis õppiv Eesti parem teivashüppaja Ervin Tamman on palunud Tervise juhatust, kelle nimel ta stardib, et see saadaks oma hüppeteiba Danzigi, et oleks võimalik teivashüppes treeneerida, sest Danzigi puuduvad vastav kepp, olevat kõik lühikesed (!). Nagu kuulda, leidvat see soov Tervise poolt teostamist. A. P.

Viljandi jalgpallihooaeg

avati neljapäeval, 13. skp., võistlusega kohaliku spordiringi ja maak. gümnaasiumi 1-te meeskondade vahel. Esimesel poolajal oli mäng tasakaalus ja lõppes 2:1 spordiringi kasuks. Teise poolaja algusest jäi pall mängu lõpuni spordiringi poolele ja käis 3 korda sealses väravaski. Maak. võit 4:2 oli teenitud, kuigi mäng midagi paremat ei näidanud, summiti umbropsu enam. Kohunikuna oli Leivat, Tall. Kalev, korrekne, kuigi piirimeeste puudumine väiksemaid arusaamatusi tekitas. Publikut kogus üle 300, kuid ¼ jäid „jännesteks“ aiataha ega tihanud lunastada pääsetähte. —gius.

Propaganda teatejooks Tartus.

Seni puudus Tartus huvi suuremal hulgal spordi harrastamiseks, ainukesteks tegevusavaldajateks olid mõned spordiorganisatsioonid. Viimasel ajal on aga Tartus märgata selles asjas edu, sest kohalikkudes suuremates kaitse-

väe üksustes on nüüd tegevad sv. kehalise kasvatuse kursused lõpetanud instruktorid, kelle õhutusel on kaitseväelaste seas huvi spordi vastu tõusnud.

Kaitseliidu malevkondades on asutatud spordi-klubid ja muretsetud igasugu spordiabinõusid.

Spordi demonstreerimiseks laiemale publikule korraldas Tatu Kalev 16. mail kell 3 p. l. läbi linna propaganda teatejooksu (10 x 600 mtr.), millisest osa võtmä kutsuti ka kaitseväe ja kaitsemaleva meeskonnad. Üles anti 12 meeskonda, kuid tegelikult ilmus kohale 8 meeskonda, neist kaitsevääst 3, kaitseliidust 3 ja Kalevist 2. Et sel päeval peeti kindr. Laidoneri nim. kapitali heaks korjandus, siis oli ka publikut väljas palju, kes jälgis jooksu suure huviga. Jooksu algus ja lõpp oli Tallinna tän. spordiväljal, esimese ja viimase vahetusega. Väljalt lahkus esimesena II kaitsemalevkonna jooksja. Terve jooksu kestis kõva võistlus meeskondade vahel. Esimesena jõuab väljale tagasi ratsarügemendi mees, andes teate edasi oma lõpu jooksjale — n. ltn. Lang'ile, kes liig kiire tempoga jooksu algades lõpul väsib; teisena tuleb Kalevi I meeskonna jooksja, andes teate edasi Reiman'ile, kes jooksu algab 35 mtr. järele olles kuid eeljooksja kinni püüab ja sellest veel 25 mtr. mööda läheb. Meeskonna aeg 18.24,9; ratsarügemendi aeg 18.35,0. Kolmandana lõpetab 2. div. õppekompanii 18.46,5, neljas — 2. div. suurtiikiväe meesk. — 18.51,3; järgnevad kaitseliidu ja Kalevi 2. meeskonnad.

Võitja meeskond koosnes enamjaolt noortest jooksjatest. Koosseisu kuulusid: Michelson, H., Martin, Koorts, Anton, Ivask, Laas, Grünberg, Kink, Univer, Reiman.

Kaitseväe meeskonnad jooksid hästi, seega näidates, et kaitsevääst sportlist inimmaterjali küllaldaselt on.

Kaitsemalevkondade meeskondades jooksid noored algajad, seega vabandav nende tahapoole jäämine kaitsevääst omast. Ed. Jn.

— Dresdenis jooksis Corts 100 mtr. 11,0, Wege 200 mtr. 22,4, dr. Peltzer 400 mtr. 50,0, Krause 1500 mtr. 4.12,5, Trossbach 110 mtr. tõkkeid 15,7, Skorzinski hüppas 1.82 kõrgust, Köpke 6.90 kaugust, Hoffmeister heitis ketast 42.43 ja Zimmermann viskas oda 55.85.

— Viini Hakoah löi Chicagos 9. mail sealset Spartat 15.000 pealtvaataja ees 6:1 (3:0).

— Itaalia võitis 8 mail Milanos teistkordsel maavõistlusel Shveitsi 3:2 (3:0). Pealtvaatajaid oli 50.000.

— Houben võitis 13. mail Praagas 100 yardi 9,8, kuna Schüller 200 mtr. 22,3 kättis. Brünnis võitis Houben 200 mtr. 22,7 ja Schüller 100 mtr. 10,8.

13. mail võistlesid Saksaa kergesportlased Pariisis. Nad viisid ka lillesid langenud sportlaste hauale. Böcher sai 800 mtr.-is prantsuse meistri Baratonni käest ajaga 1.56,4 lüüa, kuna Feist 400 mtr.-is prantslast Teneveau't ajaga 51,6 võitis.

— Stokholmis tõukas Blomqvist kuuli 12.95 ja Lindberg hüppas kaugust 6.72.

— Vienna, Viin, löi Praagas Viktoria Zizkovi 3:1. Kõik kolm väravat löi Bulla.

Pärnumaa murdmaameistriks H. Kurm.

16. mail korraldas Pärnu Vaprus maakonna esivõistlus murdmaajooksus. Tee pikkus üle 8 kilomeetri. Jooksta tuli mööda linna karjamaad, mida läbib mitme meetri laiused kraavid, kus vesi ligi kaelani ulatas võistlejail. Stardis oli 6 meest, neist Tervisest ja korraldavast seltsist kumbagist 3.

Võitjaks tuli Hendrik Kurm, Tervis, ajaga 37.56,8; teine R. Kütt, Tervis, 38.36,8; kolmas J. Pulk, Vaprus, 38.46,4. Kõik lõpetasid jooksu. Märkida võib võitja head tagajärke, arvestades viletsa võistlusmaaga. Kurm ja Kütt on mõlemad seda Pärnu traditsioonilist murdmaajooksu kumbki korra varem juba võitnud.

Lihtsalt võimatu kätte saada, nii kerge käik on jalgrattal

„Excelsior“.

Saadaval esitajate juures

Drommeter & Ko, Lai t. 5.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,
Telefon 10-02,

on kõige täielikum ja suurem kodumaa spordiriistade kauplus.

Soovitab ainult esimese järgu headuses tarbeid kodu- ja välismaade pa:: rematest tehastest. ::

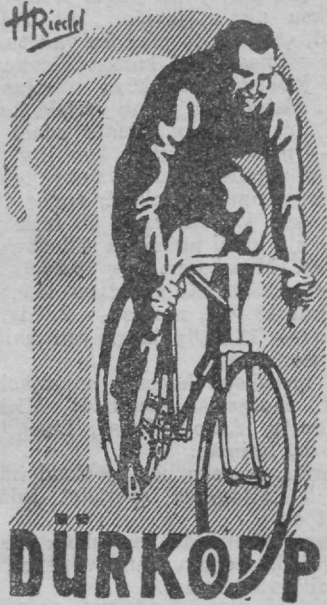
Arstiraha

ei maksa, kes sporti harrastab: sport karastab keha ja elustab vaimu. Ostke noortele parim spordiabinõu — hea jalgratas. Meie müüme järgmiste maailma kuulsate vabrikute jalgrattaid:

„Wanderer“, „Brennabor“, „Diamant“, „Coventry“ & Raleigh

Iga tasku ja maitse eest hoolitsetud. Soodsad järeelmaksu tingimused.

LIER & ROSSBAUM Tallinn, Viru tän. nr. 7.

Juba enne sõda tuntud Saksa

DÜRKOOP

jalgratas, erimudel meie teedele, ja

HERCULES,

esimesejärgu Inglise jalgratas, odava hinnaga.

O.-Ü. SYSTEMA

Suur Karja tän. 11.

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

K. m. „SPORT“

Tallinn, Narva mnt. nr. 19,
Tel. 23-00.

Kohale jõudnud ilmakuulsad

Inglise „Crescent“

ja

Rootsi „Perfection“

jalgrattad.

Saadaval suures valikus kõiksugu spordi
tarbeid.

hulikult alla tibas, kogus ruumikas Kalevi väli ja tribüünid rahvast peaaegu täis. Pea algaski mäng.

Väljale ilmus kohe Kalevi meeskond. Need valisid kuivema väravaaluse ja hakkasid seal kera klobima. Pärast tulid Spordi mehed kah järgi ja nemad pidid siis teise värava all klobima. Aga küll oli kurblik vaadata neid Kalevi mehi Spordi omade kõrval: Spordil kõik suured internatsionaalid, mõni veel kahekümne või kolmekümne kordne. Ma takseerisin neid mehi kah suure hoolega. Üks oli hirmus lühike, palja peaga ja kaunis tüse, kui jooksis, siis nagu veeres mööda maad. Kõrvalistuja käest küsisin, et kes see on, ja siis ütles ta, et seesama ongi see „jalgpalli Oss“. Vahtisin veel tüki aega Kihlefeldti ja neid teisi suuri mehi ja siis pöörasin silmad Kalevi poole. Kalevil praegu suuresti päris „elukutselisi“ jalgpallimehi ei ole. Et aga karikat vaja kaitsta, siis löödi üks koondusmeeskond kokku. Nii oli väravas Uuli — korvpallimees, kaitset mängis Maiste elukutseline mängija (täiendus: klaverimängija). Edurivis olid korvpallimehed ja püssilaskjad segamini nagu Rästas ja Pipe-ral jne. Nagu kogemata oli tsentrisse Röks ära eksinud.

Varsti tuli jalgpalliliidu esimees härra Lu-
genberg väljale, sigar (pardon, vile) suus.

Aga selle poolest oli see mängupoolte valik hea, et päikest ei olnud, muidu oli ta aga keeruline küll. Nagu juba öelsin, oli üks mänguvälja pool hirmus tüma, nii et ääred meestki peal ei kannud. Teine oli kaunis tahe. Nii, et kelle värav trehvas porise poole pool olema, see oli kaitstud soode ja rabadega nagu mõni muistne Eesti maalinn.

Aga ega need Kalevi noored jõmmid nii halvasti ei mänginudki. Päris lust oli vaadata, kui vahel Spordi värava alla pressi tegid, mis aga Tipner kõige suurema külmaverelsusega pareeris. Siis hakati Kalevi poolel mängima. Aga oli lugu küll selle mänguga — mehed olid poolest säärest pori sees. Ja peale selle kui Kalevi parem back Maiste ühe peapassi vastu võttis, nägi ta välja nagu neeger Andrade või Battling Siki.

Ja siis tuli see esimene koll. (Mitte see koll kellega lapsi hirmutatakse, vaid päris jalgpallikoll). Kuidagi imelikult puperdas teine sisse. Siis arvasid Spordi mehed ise kah, et see oli ikka kole rumal värav ja lasksid endile kah niisuguse sisse Tipneri sõrmede vahelt.

Aga muidu oli see Sport-Kalevi mäng äge küll. Korvpallimehed tegid sarnaseid numbraid, et Mastil pidi pealtvaadates piip suust maha kukkuma. Tribüünil istusid ka Klumberg, Lossmanni-Jüri ja Tammer. Ülal looshis istusid suured mehed: Tõnson ja Võntso, kes mõlemad mängule ägedasti kaasa elasid. Kui Kaleville värav löödi, siis plaksutas Võntso ja Tõnson ütles, et oh, mis see mõni värav oli, Uuli laskis nalja pärast sisse. Kui jälle Kalev värava löi, siis plaksutas Tõnson ja Võntso jälle leidis, et see värav oli jumala kogemata. Pärast aga leppisid nad kokku, et see Vaba Maa ikka üks tubli leht on, et karika välja pani.

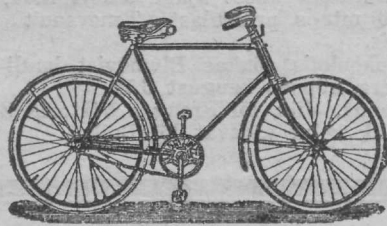
Karikas ise aga seis is rahulikult tribüüninurgal ja kogunes vihmavett peaaegu täis.

Viimased päevad on ikka kaunis kuivad olnud kah. Esmaspäeval oli koguni kaheksateist kraadi sooja. Muidugi mõista oli Kalevi väli harjutajaid täis. Isegi suuri ninasid oli platsil näha. Klumberg tegi kõrgust 180 nagu naksus. Ja veel esimese hüppega kohe. Kui mina selle peale imestusega suu lahti jätsin, ütles ta, et „egas muidu Osborne'ile midagi teha saa“. Rähna oli kah vahel platsil näha, treneerib teine päris keskmist viisi, jooksis sõjaväe murdmaa kaasa aga oli vale teele sattunud. Neumann on hirmus vihaseks kuulimeheks hakanud — ikka kolmteist ja kolmteist. Onu Tammer asutab kah iga päev väljale tulema aga pole teist seal veel näinud.

Tõkkemees Palmberg käib kah tihti platsil. Nüüd on need spordimehed kõik Tallinnas sidepataljonis, nagu Laurson, Rähn, Palmberg, Gern jne.

Muidu on see elu siin päris elavaks läinud. Staadionil saab juba kah jooksta, Villu olla käinud juba mitu korda.

Juhannes Killip.

Jalgrattad

Prantsuse „SVELTE“, Saksa „NAUMANN“, „MARS“ ja „ELITE“, Inglise „ADVANCE“ on tõsised turu valitsetjad igal pool, eriti Eestis oma tänavuse tugeva ehituse, moodsa välimuse ja kerge jooksu tõttu. Kui näiteks võrrelda kuulsat

„NAUMANN“ jalgratast 1922. a. nüüdse 1926. a. mudeliga, siis selgub, et ta võistleb kõige paremate Inglise ratastega. Samuti võistlevad „SVELTE“ ja „ELITE“ ega taha alla jääda tugevuse, kerguse, iseäranis aga moodsa raamide poolest. Samuti teised Saksa ja Inglise jalgrattad. Need jätavad varju kõiksugu reklameeritud ilmakuulsused ja väikeste maade algatused, sest et seal pole muud alust kui ainult reklam.

Kr. Saar & K^o

Tallinnas, Estonia puiesteel 27, kõnetraat 26-69.

Tartus, Raatuse t. 2. Rakveres, Tallinna tän. 13.

Jõhvis, Turuplats 1.

Juhannes Killipi kevade-kiri.

...Ja taeva luugid avanesid ja vihma sadas 40 ööd ja 40 päeva.

1. Moos. 15. 4.

Vaadake, mu armsad ja kallid sõbrad, seesinane kevade on tulnud täie auruga, nõnda ütelda neljasaja meetri teatejooksu tempoga, aga tema ei ole pannud mitte veel neidsinaseid lillikesi öitsemata ega puid haljendama, vaid tema

on esialgul üksnes teinud põhjatuks pealinna spordiväljad ja varustanud meie kallist kodumaa pinda vihmaga 22 mm. (Nii ütles lugupeetud meteoroloogia observatoorium Tartu Toome-mäelt.)

Aga sellest ei hoolinud põrmugi see Eesti jalgpalliliit ja määras Vaba Maa karikavõistluse Spordi ja Kalevi vahel laupäevaks, 15. maiks. Ja seesinane Tallinna jalgpallipublik on üks kole kannatlik publik — olgugi, et vihma taevast ra-